

Notă informativă
la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat de către Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiect de lege a fost elaborat drept urmare a recomandărilor experților internaționali expuse în cadrul misiunilor de asistență tehnică din partea Fondului Monetar Internațional privind statistica datoriei sectorului public în Republica Moldova, care s-au desfășurat în Ministerul Finanțelor pe parcursul anilor 2018-2019, în vederea executării Hotărârii Guvernului nr.192/2021 cu privire la aprobarea Conceptului Programului de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat (VMS) persoanelor fizice în Republica Moldova, și în alinierea legislației la practicile internaționale.

Astfel, proiectul are drept scop îmbunătățirea calității datelor privind statistica datoriei sectorului public și a gestionării datoriei de stat al Republicii Moldova în conformitate cu bunele practici internaționale în domeniu prin modificarea cadrului normativ existent.

Totodată, proiectul conține prevederi de modificare a cadrului normativ existent pe aspecte ce țin de: colaborarea cu agențiile internaționale de rating, emisia valorilor mobiliare pe piețele financiare externe și intenția de a emite VMS direct persoanelor fizice prin intermediul unei platforme electronice. Totodată, în proiect sunt incluse unele prevederi reieșind din ultimele revizuri ale Cadrului evaluării performanței în gestionarea datoriei (DeMPA), ediția 2021.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

I. Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat:

1. În conformitate cu practica internațională de raportare a datoriei sectorului public stipulată în *Ghidul pentru compilatori și utilizatori privind statistica datoriei sectorului public (FMI 2011)* a fost introdusă noțiunea "consolidare" și a fost ajustată noțiunea "datoria sectorului public". Soldul datoriei de stat va rămâne neschimbat urmare a implementării prevederii respective. Totodată, soldul total al datoriei sectorului public se va diminua ca urmare a consolidării statisticilor între componente ale sectorului public.

Propunerea de excludere a noțiunii „cont purtător de dobândă” are la bază propunerile de modificare ale art. 27, alin. (1) din prezenta lege.

Noțiunea „contract de împrumut” a fost introdusă pentru a defini angajamentele financiare asumate de către un beneficiar în urma contractării unui împrumut.

Noțiunea „garanție a întreprinderii de stat/municipale și a societății comerciale cu capital integral sau majoritar public” a fost introdusă urmare a revizuirii cadrului DeMPA ediția 2021, în scopul monitorizării obligațiilor condiționale ce rezultă din garanțiile acordate de către întreprinderile de stat/municipal și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public.

2. Modificările propuse în alin. (2) din art.3 au fost efectuate pentru a evita paralelismele de reglementare, dispozițiile privind aprobarea deciziilor privind contractarea datoriei de stat externe care vor fi stipulate în art. 25 și art.42.

Completarea alin. (3) din art. 3 se propune pentru a stabili actul normativ ce reglementează procedura de încheiere a contractelor de împrumut de stat externe care nu cad sub incidența legii nr. 595/1999.

3. Completarea alin.(3) din art.4 se propune urmare a cadrului DeMPA, ediția 2021 care prevede prezentarea informației privind garanțiile acordate de către entități din sectorul public nefinanciar.

4. Modificările propuse la art. 5, alin. (1) au următoarele justificări:

Modificarea în litera a) vine în clarificarea conținutului Programului anual al împrumuturilor conform practicilor internaționale.

Modificarea conținutului literei e) este în concordanță cu prevederile Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Modificarea propusă la litera k) vine să lărgescă spectrul de acțiuni al Ministerului Finanțelor în vederea diminuării riscurilor aferente datoriei de stat.

Modificarea la litera p) se propune pentru a reglementa instituția responsabilă de încheierea contractelor și colabora cu agențiile de rating privind evaluarea rating-ului obligațiunilor financiare ale Republicii Moldova în contextul unei eventuale plasări de valori mobiliare pe piețele financiare externe.

Includerea prevederii conținută la litera s) la fel vine să lărgescă spectrul de acțiuni al Ministerului Finanțelor în contextul unei eventuale plasări de valori mobiliare pe piețele financiare externe.

5. Completarea alin. (1) din art. 12 se propune urmare a faptului că datoria întreprinderilor de stat/municipale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, de asemenea, sunt parte componentă a datoriei sectorului public și urmează să prezinte informația respectivă în adresa Ministerului Finanțelor.

Completarea alin.(3) din art.12 se propune urmare a recomandărilor DeMPA, ediția 2021 care prevăd prezentarea informației privind garanțiile acordate de către entități din sectorul public nefinanciar.

6. Completarea alin.(2) din art.16 se propune urmare a aprobării Hotărârea Guvernului nr.192/2021 Conceptul Programului de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova” și stabilește modalitatea de emisie, de evidență, plată dobânzilor a VMS emise prin intermediul ”Programului de vânzare directă a VMS persoanelor fizice în Republica Moldova”.

7. Completarea art.18 cu alin. (2¹) se referă la tranzacționarea VMS emise conform art.16 alin.(2) lit. b). Potrivit căreia tranzacționarea se va efectua în afara pieței reglementate și în afara sistemului multilateral de tranzacționare, cu participarea dealerilor primari și de către persoanele eligibile.

Completarea art.18 cu alin. (4) rezultă din aducerea în concordanță cu art.68, alin.(2) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital .

8. Modificarea art.19 alin.(3) reiese din necesitatea de utilizare a operațiunilor de administrare a datoriei de stat (ex. răscumpărare anticipată, preschimbare etc.) pentru toate tipurile de valori mobiliare de stat aflate în circulație, indiferent dacă acestea sunt prevăzute în condițiile de emisiune.

Completarea art.19 alin. (4) rezultă din necesitatea specificării micșorării cheltuielilor efective pentru deservirea datoriei de stat interne în anul bugetar respectiv din contul

încasărilor a dobânzii acumulate obținute pe piața primară, inclusiv din operațiune de răscumpărare anticipată.

9. Abrogarea art. 20 a fost propusă deoarece VMS se emit doar în formă de înscriere în cont conform art. 16, alin. (2).

10. Propunerea de modificare a art. 22 rezultă din contextul preluării de către Depozitarul central unic a deservirii valorilor mobiliare de stat, în contextul Legii cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare nr.234/2016.

11. Completarea legii cu art.22¹ este condiționată de necesitatea monitorizării și evaluării activității dealerilor primari de către Ministerul Finanțelor.

12. Completarea propusă la art. 24 vine să eficientizeze un eventual proces de plasare de valori mobiliare pe piețele financiare externe. Totodată, conform legislației actuale, cheltuielile urmează a fi suportate din contul bugetului de stat, respectiv incluse în Legea bugetului de stat pe anul în cauză. În lipsa certitudinii la momentul elaborării propunerilor pentru bugetul de stat despre cât ar putea constitui cheltuielile respective (în dependență de volumul emisiunii, companiile prestatoare de servicii juridice/de consultanță și taxele percepute de acestea) se propune posibilitatea de a deduce cheltuielile respective din suma totală a emisiunii. O eventuală rectificare a bugetului la acel moment ar târăgăna procesul de plasare, lucru mai puțin dorit și acceptabil conform practicilor internaționale.

13. Modificările propuse la art. 25, la fel, au rolul de a eficientiza un eventual proces de plasare de valori mobiliare pe piețele financiare externe în contextul argumentelor expuse la punctul 12 și pentru evitarea paralelismelor menționate la pct.2.

14. Completarea art. 27 alin. (1) și alin. (1¹) vine să alinieze prevederile prezentei legi cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Mijloacele bănești împrumutate de Guvern pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe fac parte din mijloacele bugetului public național care sunt administrate prin conturile deschise în conformitate cu art.62 alin.(1) din Legea finanțelor publice și responsabilități bugetar-fiscale nr.181/2014.

La art.27 alin. (3) ultima frază referitor la mijloacele circulante destinate recreditării a fost exclusă, totodată, art. 27 a fost completat cu alin. (3¹) referitor la mijloacele circulante destinate recreditării, care stipulează de către cine sunt efectuate plățile de deservire a împrumuturilor contractate întru crearea fondului circulant destinate continuării recreditării, precum și destinația fondului de recreditare a împrumuturilor de stat.

15. Avînd în vedere că penalitatea se calculează pentru rambursarea întârziată ceea ce reprezintă nerambursare a mijloacelor, se propune excluderea cuvintelor „sau nerambursare a mijloacelor” din alin.(4), art.29.

16. Modificările în art. 29 și 30 au fost efectuate urmare a modificării denumirii Instituției Publice "Directoratul Liniei de Credit" în Instituția Publică "Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă conform Hotărîrii Guvernului 338/2020.

17. Modificările în alin. (2) art 32 reiese din faptul că urmează a fi amendate unele prevederi ale Contractele de recreditare, prin urmare, urmează a fi încheiate amendamente la Contractele respective.

18. Precizările propuse la art. 34 reies din actualizarea denumirii documentelor respective în conformitate cu prevederile Legii nr 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali și Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.

19. Redactarea prevederilor alin. (1) art. 36 și alin. (1) art. 37 au fost efectuată în vederea aducerii în concordanță a terminologiilor conform legislației în vigoare.

20. Precizarea de la art. 40, alin. (4) presupune stabilirea mărimii penalității conform cadrului normativ și faptul că mărimea penalității nu poate fi mai mică decât penalitatea stipulată în contractul de împrumut încheiat de debitorul garantat.

21. Completările la art.42 au fost efectuate în contextul modificărilor în art.3 și art.25 pentru a evita paralelismele de reglementare.

22. Completarea alin (2) din art.43 se propune urmare a recomandărilor DeMPA, ediția 2021, care prevăd prezentarea de către entități din sectorul public nefinanciar a informației privind garanțiile acordate.

23. Precizarea de la art. 45 este în conformitate cu prevederile art. 15 din Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003.

24. Modificările propuse la art. 46 au la bază următoarele justificări:

Alin. (2) se aduce în conformitate cu prevederile art.15, alin. (4) din Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale

Alin. (3) urmează a fi abrogat deoarece norma acestei prevederi se conține deja în alineatul (5) litera d) la același articol, care prevede că la elaborarea avizului Ministerului Finanțelor se va asigura conformitatea contractării datoriei/acordării garanției cu restricțiile stabilite în Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale.

Alin. (4) urmează a fi modificat pentru a oferi o claritate în consecutivitatea etapelor privind contractarea datoriilor și/sau acordarea garanțiilor de către UAT (1. Avizul Ministerului Finanțelor; 2. Decizia UAT; 3. Contractarea împrumutului sau acordarea garanției.).

Modificarea la alin. (6) se propune reieșind din propunerea de abrogare a alineatului (3) al prezentului articol și pentru a nu se dubla prevederile expuse la alin. (5), litera d) din prezentul articol.

Modificarea propusă la alin. (7) este o completare în contextul prevederilor art.47 din prezenta lege conform căruia datoria unităților administrativ-teritoriale, precum și garanțiile acordate de către acestea sînt administrate integral de către autoritatea executivă a unității administrativ-teritoriale contractante respective.

Modificarea alin. (9) se propune reieșind din considerentul că rapoartele privind prima înregistrare, precum și rapoartele trimestriale se prezintă Ministerului Finanțelor după semnarea contractelor de datorie sau de acordare a garanției.

II. Articolul 5, alin. (1), litera u) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice urmează a fi modificat din motiv că contractele încheiate cu companiile internaționale de rating, la fel, urmează a fi excepție de la prezenta lege. Un element important pe care investitorii își bazează decizia lor de investiție îl reprezintă ratingul furnizat de agențiile de rating specializate în acest sens, acesta fiind considerat drept o evaluare terță și imparțială. Astfel, preferință se acordă contractelor cu companiile care la momentul actual au cea mai mare cotă de piață la nivel internațional. Totodată, lista de excepții urmează a fi completată cu contractele încheiate în contextul unor eventuale plasări de VMS pe piața internațională, contractelor încheiate cu prestatori unici pentru buna gestionare a datoriei sectorului public (contractul încheiat cu Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare pentru procurarea sistemului informațional DMFAS 6.0, contractul cu Bloomberg Professional Services pentru procurarea terminalului Bloomberg etc).

5. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea prezentului proiect nu implică cheltuieli financiare suplimentare pentru bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Urmare aprobării prezentul proiect de lege, Ministerul Finanțelor va elabora modificările în HG 1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului privind modificarea unor acte normative, este plasat pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor, la compartimentul Transparența decizională/Procesul decizional și pe sit-ul particip.gov.md .
8. Constatările expertizei anticorupție
Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul nu vizează armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, respectiv nu va fi supus expertizei de compatibilitate.
10. Constatările expertizei juridice
Informația referitoare la concluziile expertizei juridice privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectului de lege.
11. Constatările altor expertize
Nu este relevant pentru acest proiect.

Ministru al Finanțelor

Dumitru BUDIANSCHI